

adó, amit a jugoszláv napisajtó humorosan betyáradónak nevez, az adókötelezetteket terhelő egyenesadó bizonyos százalékát teszi ki, amely

30—35 éves férfiaknál az egyenesadó	50%-a
35—40 „ „ „ „	40%-a
40—50 „ „ „ „	25%-a és
50—60 „ „ „ „	10%-a

Mentések ezen adó fizetése alól azon egyházi személyek, akiknek házasságkötése egyházi tilalomba ütközik, továbbá az aktív katonák, a letartóztatottak, az idegenek, a csőd és gondnokság alatt állók, a teljesen rokkantak, végül azon alkalmazottak, akiknek havi fizetése 2500.— dinárt (250 pengőt) nem halad meg.

Ezenkívül ugyanezen törvény az egyenesadó és járulékaiknak fizetése alól teljes mentességet biztosít azoknak, akiknek kilenc vagy ennél több élő gyermekük van.

Dr. Kelényi Jenő

GAZDASÁGI SZEMLE

Az új német tűzkárbiztosítás. A német magánbiztosító intézetek szövetsége állami jóváhagyással most tette közzé új tűzkárbiztosítási feltételeit, amelyek most már az 1910. évi határozatok helyét foglalják el. Tartalomban rövidebb, de nyelvben szabatosabb, körülírásaiban, meghatározásaiban pedig jóval tökéletesebb elődjénél. A német tűzbiztosítási ügyletekből utóbbi időkben különösen igen sok per keletkezett amiatt, mert magának a „tűznek“ a fogalma nem volt jogilag kellőképp körülhatárolva. Az új tűzkárbiztosítási proposíciók ezt a kérdést gyökeresen rendezik, amikor szabatosan meghatározzák, hogy a biztosító intézetek mit értenek „tűz“ vagy helyesebben „tűzvész“ alatt. Ezek szerint: „Tűzvész alatt azon rendkívüli jelenség értendő, amelynél a tűz veszedelme előre nem láthatóan az egyén által el nem hárítható módon jelentkezik, nem egy bizonyos helyről indul ki és saját erejéből tovább terjed“. A tűzvésznek ilyenformán való meghatározása legtöbbször ellenkező szellemű döntésekben bővelkedő iránynak szab majd új utat a német polgári törvénykezésben. Az egyik sokat vitatott kérdés: Vajjon felel-e a biztosító vállalat a perzselés által okozott károkért? (Sengschäden.) Vajjon tűzkárnak ítéendő-e meg az, ahol a hőmegnyilvánulás nem elegendő ahhoz, hogy a biztosított tárgy nyílt lánggal teljesen elégjen, hanem csak perzseléseket okoz a tűz (vasalás vagy dohányzás közben keletkezett károk.) Eddig ebben az irányban a gyakorlat egymástól a lehető legeltérőbb volt s magasabb bírói döntés

alig-alig szolgálhatott volna e jogbizonytalanság útmutatójánál, mert egy kiegészített kalap vagy megperzselt báli ruha ügye alig jutott a Reichsgericht bölcs bírái elé a biztosító felelősségének eldöntése végett. A tűzveszedelem új meghatározása most már pontot tesz a gyakran béke-egérharcra emlékeztető perzselt holmik körüli pereskedés után, — nem állapítván meg itt a biztosító felelősségét. A másik kérdés, amit az új meghatározás most már szintén megold, hogy oly tűz okozta kár, melyet valamilyen célra egyenesen élesztett (tehát nem önkénytelenül keletkezett) tűz okoz (sütés, főzés), ugyancsak nem állapítja meg a biztosítótársaság felelősségét.

Igen széleskörben elterjedt vitát dönt el ez az új határozmány a kárbeclés és a kifizetendő kárösszeget illetőleg. A kárösszeget úgy számították ki, hogy az elégetett tárgy beclési értékéből levonták a még megmaradt és használható alkatrészeknek a károsuláskori értékét. Építményeknél azonban, ha az újraépítkezést rendőri intézkedés megtiltotta, igen sok esetben úgy ítélték a bíróságok, hogy a megmaradt és használható épületrészeket egyszerűen az ócska anyag beclési értékében vették fel. Ha tehát a megégett tárgy beclési értéke 50.000 RM. volt, a megmaradt épületrészek értékét 21.000 RM-re becsülték, de az újraépítkezést rendőrileg betiltották; a 21.000 RM-re becsült épületalkatrész ócska anyagnak nyilvánítván, a biztosított majdnem teljes 50.000 RM-t követelhetett. Ennek olyképp véget az új határozmány, hogy megállapítja, miszerint a megmaradt épületalkatrészek értékelése minden hatósági intézkedéstől független. A magunk részéről csak helyeseltethetjük, ha bármilyen precizírozással is csökkentik a biztosítási perek számát. Nálunk se ártana ez, — hisz nálunk se igen esznek biztosító és biztosított egy tálból cseresznyét (hacsak nem a biztosított fizeti) és gyakran elég rosszul árulnak meg egy gyékényen is, — aminek az oka talán nem is mindig a biztosított. S ha már eltértünk a tárgytól, legyen szabad pl. megjegyezni, hogy a magyar gazdák egy nagy része legjövendelmzőbb kereskedelmi növényét, a dohányt azért nem biztosítja, mert ha csak minden 3 évben veri el a jég, akkor már jobban járt, mintha a horribilis díjtételeket fizetve biztosított volna. Így aztán a biztosítás helyett s annak teljes megkerülésével az idők folyamán kétféle védekezési mód alakult ki a jégverés ellen: Imádkozni, hogy ne jöjjön és káromkodni, ha már itt van. Kinek hogyan tartja kedve. Tetszés szerint!!!

És ha már szabályozásról beszéltünk, talán nem volna szerénytelen kérés, a most említett ősi. biztosítási mód racionalizálását is lehetővé tenni.

Dr. Klár János